

ابزارهای ارزیابی خودکار وبسایتها (بخش اول)

تمرکز بیشتر ابزارهای ارزیابی خودکار بر روی دسترس پذیری، کاربردپذیری و امنیت است. تعداد روشهایی که در ارزیابی مورد استفاده قرار میگیرند، بستگی به اندازه پیچیدگی و سطح کاربردپذیری وبگاه و بودجه ارزیابی دارد. لی^[1]، ابزارهای ارزیابی خودکار را به ۵ گروه تقسیم کرده است، که شامل تحلیل کارایی سرور، تحلیل کاربردپذیری، بررسی سازگاری با استانداردها، تحلیل متون ناوبری، شبیهسازی ناوبری است. مشکلاتی که بیشتر ابزارها دارند آن است که منطق ارزیابی در موتورهای ارزیابی غیرقابل تغییر است و در صورتی که راهکار جدیدی معرفی شود امکان تغییر راهبرد اصلی وجود ندارد (کاشفی و همکاران، ۱۳۸۹؛ لی و یامادا، ۲۰۰۹). در ادامه شماری از ابزارهای ارزیابی خودکار وبگاهها فهرست شدهاند:

ابزارهای خودکار دسترس پذیری و اعتبارسنجی

این ابزارها نشان میدهند که وبگاه با توجه به استانداردهای کنسرسیوم شبکه جهانی وب^[2] (استانداردهای طراحی وب، استاندارد وب)، دسترس پذیری و کد معتبری دارند یا خیر؟ از جمله ابزارهای موجود، شامل موارد زیر بودند:

- Nibbler: ابزار امتیازدهی به وبگاهها است که قابلیت دسترس پذیری، میزان محبوبیت، فناوری استفاده شده، عنوان، پیوند با وبگاههای اجتماعی، قالب آدرس اینترنتی وبگاه، تعداد پیوندهای ورودی از Yahoo و Google، جذابیتهای تصویری، داشتن برچسب و دهدمی قرار مورد بررسی را غیره و پیوندها برچسب و جهانی شبکه کنسرسیوم استاندارد با سازگاری های داده اعتبار ALT، فراداده های مورد استفاده در وبگاه را لیست می کند، زمان ایجاد وبگاه را نیز گزارش می دهد (کاشفی و همکاران، ۱۳۸۹).

- کنسرسیوم شبکه جهانی وب: خدمت اعتبارسنجی برای (HTML، XHTML) را در آدرس های زیر فراهم کرده است:

<http://jigsaw.w3.org/css-validator> و <http://validator.w3.org>

- Link validator: برای اعتبارسنجی پیوندهای موجود در صفحات وبگاه مناسب است و پیوندهای غیرفعال را تشخیص می دهد.^[3]

- **Wave:** ابزار ارزیابی رایگانی است که به صورت خودکار بررسی‌هایی در زمینه دسترسی پذیری انجام می‌دهد که از آن جمله، بررسی برچسب‌های ALT، بررسی عنوان مطالب، بررسی کد نوشته‌ها و برچسب‌های پیوندها، اشاره می‌شود. مشکلات گزارش شده‌ای که نیاز به قضاوت افراد دارد رنگی می‌شود، این ابزار در دانشگاه پنسیلوانیا طراحی شده است.
- **Prompt:** ابزاری برای بهبود کاربردپذیری اسناد (HTML)، به وسیله موانع دسترسی پذیری در صفحات است که به طراحان، راه‌حل‌هایی برای رفع اشکالات موجود نشان می‌دهد. سازگاری با مرورگرهای مختلف و بررسی زمان دریافت، از جمله شاخص‌های مورد ارزیابی به وسیله این ابزار است. لازم به ذکر است که این ابزار برای طراحان و دارندگان وبگاه قابل استفاده است و به عبارتی وبگاه‌های دیگر با آن ارزیابی نمی‌شوند.
- **Bobby:** ابزار دسترسی پذیری وب است که مشکلات مربوط به دسترسی پذیری را ارزیابی و برطرف می‌کند. در گزارشی که برای کاربران ایجاد می‌کند، اشکالات مهم‌تر مشخص و مرتب می‌شود. این ابزار همچنین بررسی می‌کند که آیا برای افراد ناتوان تمهیداتی وجود دارد و یا خیر؟ بررسی زمان دریافت، سازگاری با مرورگرهای مختلف، از دیگر امکانات آن است، اما مشکلاتی در مورد کار با این ابزار وجود دارد.
- **Lift:** صفحات وب را از نظر راهبردهای مربوط به دسترسی پذیری و کاربردپذیری آزمایش می‌کند و پست الکترونیکی با پیوندی به گزارش کاربردپذیری بر خط وبگاه، برای کاربر ارسال می‌کند. فهرستی از صفحاتی که دارای مشکل دسترسی پذیری است، نیز نمایش داده می‌شوند. آزمایش‌ها را به گروه‌های مختلف تقسیم کرده است. ویژگی‌های نمایشی بررسی شده، شامل رنگ‌ها و قلم‌ها است. ویژگی‌های گرافیکی ارزیابی شده، شامل مواردی همانند بهینه‌سازی و سازگاری عکس‌ها و امکان غیرفعال کردن دریافت عکس‌ها هستند. گروه دسترسی پذیری شامل شاخص‌هایی همانند اعتبارسنجی کدها، بررسی وجود برچسب ALT برای عکس‌ها، بررسی پیوندها و بررسی قاب‌ها است. گروه ناوبری، وبگاه شامل بررسی عناصر و مسیرهای ناوبری است. امکان فعال یا غیرفعال کردن مجموعه شاخص‌های اعمال شده برای ارزیابی وبگاه، توسط کاربر وجود دارد.
- **Nist:** مجموعه ابزارهایی به منظور انجام ارزیابی آسان، سریع و از راه دور برای صفحات وب تولید کرده است. در ادامه مواردی از آن‌ها اشاره شده است.
- **Websat:** مشکلات مربوط به دسترسی پذیری موجود در صفحات را مشخص می‌کند.
- **Vis Vip:** ابزاری برای مشاهده و محاسبه مسیرهای ناوبری کاربران است، گرافی دوبعدی، نمایش می‌دهد که ساختار پیوندی وبگاه در آن مشخص است و پس از آن مسیرهایی که کاربران بازدید کرده‌اند را مشخص می‌کند، تا مشخص شود، چه صفحاتی مشاهده شده است. علاوه بر آن تعداد دفعات مشاهده هر صفحه و زمان آن نیز مشخص می‌شود. الگوی تکرار شده ناوبری نیز با این ابزار محاسبه می‌شود (کاشفی و همکاران، ۱۳۸۹).

پانویس ها:

[۱] Lee

[۲] W3c: World Wide Web Consortium

[۳] <http://nibbler.silktide.com>

[۴] <http://validator.w3.org/checklink>

[۵] <http://wave.webaim.org>

[۶] http://www.pablosoftwaresolutions.com/html/cookie_viewer.html

[۷] <http://www.cast.org/learningtools/Bobby/index.html>

[۸] <http://jigsaw.w3.org/css-validator>

[۹] <http://www.nist.gov/itl> National institute of standards and technology:

[۱۰] http://www.monitor.us/indexB.jsp?utm_expId=69264163-9.rImNdK29Q3ualJMU_66Q8A.1

[۱۱] <http://www.nist.gov/itl>

منابع:

- کاشفی، ا.؛ زمانپور، آ.؛ نیکخواهان، ب.؛ کنعانی، ک. (۱۳۸۹). ارزیابی و رتبه‌بندی وبگاه‌ها (مفاهیم، رویکردها و شاخص‌های ارزیابی وبگاه‌های دولتی). تهران: دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی.
- Li, P., & Yamada, S. (2009, September). Automated Web Site Evaluation-An Approach In Web Ranking SVM. Intelligent Agent Technologies, 2009. WI (Vol. 3, pp. 34-37). IET. IAT'09. IEEE/WIC/ACM International Joint Conferences on

نویسنده: الهه امتی

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده (ها): الهه امتی
عنوان مقاله: ابزارهای ارزیابی خودکار وبسایتها (بخش اول)
عنوان مجله: کتابدار ۲.۰ – (عنوان لاتین: 2.0 i-Kitbdar)
دوره مجله (Vol): ۱۳۹۴
شماره مجله (Issue):
سال (Year):
شناسه دیجیتال (DOI):
لینک کوتاه: <http://lib2mag.ir/2184>